

Licz i zarabiaj – matematyka na usługach rynku finansowego

Przedstawiony zestaw zadań jest przeznaczony dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych i ma na celu ukazanie praktycznej strony matematyki, jej zastosowania w rozwiązywaniu problemów z różnych dziedzin życia ze szczególnym uwzględnieniem finansów.

Cele szczegółowe;

Stosowanie wzorów, przekształcanie wzorów,

Stosowanie procentów

Odczytywanie i analiza danych przedstawionych w tabeli lub na wykresie

Analiza i interpretacja otrzymanych wyników.

Korzystanie z kalkulatora prostego lub graficznego

Zakłada się, że uczniowie posiadają podstawową wiedzę odnośnie pojęć takich jak: lokaty, kredyty, akcje, obligacje, procent składany, stopa procentowa, kapitalizacja odsetek, oprocentowanie nominalne, oprocentowanie efektywne, cena nominalna i emisyjna obligacji,

Zadania te mogą być wykorzystane zarówno na lekcji matematyki, jak i przedsiębiorczości oraz zajęciach dodatkowych z tych przedmiotów

I. Lokaty

Zadanie 1

Ile wypłaci bank po 3 latach jeżeli złożono lokatę na 5% rocznie? Uwzględnij, że urząd skarbowy pobiera podatek w wysokości 20 % w skali rocznej od odsetek na kontach bankowych.

Zadanie 2

Kapitał w wysokości 1000zł został oprocentowany w wysokości 6% w skali roku. Jaka będzie jego wartość po 10 latach, jeśli kapitalizacja odsetek jest dokonywana:

- a) co roku ?
- b) co pół roku ?
- c) co kwartał ?
- d) co miesiąc ?
- e) co tydzień ? (przyjmij 52 tygodnie)
- f) codziennie ? (przyjmij 365 dni)

Zadanie 3

Rodzice dziesięcioletniej córki chcą aby w momencie pełnoletności bank wypłacił jej kwotę 10 000 zł. Bank oferuje oprocentowanie 5,45% w skali roku. Ile muszą teraz wpłacić do banku?

Jaka to byłaby kwota, gdyby znaleźli bank oferujący 6 % w skali roku?

Zadanie 4

Chcesz ulokować 10 000zł na 2 lata , bank oferuje następujące warunki:

Oprocentowanie nominalne 9% kapitalizacja kwartalna lub oprocentowanie efektywne 10%, która oferta jest korzystniejsza?

Zadanie 5

Z której oferty banku powinnam skorzystać, jeżeli chcę wpłacić 5000zł i podjąć je po 2 latach?

Bank A: 5% w stosunku rocznym z kwartalną kapitalizacją odsetek

Bank B: 5,5% w stosunku rocznym z coroczną kapitalizacją odsetek

Zadanie 6

15 marca została złożona kwartalna lokata na kwotę 10 000 zł przy oprocentowaniu 6% w stosunku rocznym. W dniu 24 marca bank podniósł oprocentowanie do 6,75% w stosunku rocznym. Jaka kwota będzie do dyspozycji po upływie oszczędzania? (przyjmujemy, że nie płacimy „podatku Belki”)

Zadanie 7

W banku została złożona lokata terminowa w kwocie 5000zł na okres dwóch lat. Jakie było oprocentowanie roczne lokaty jeżeli kapitalizacja odsetek następowała co pół roku i na koniec okresu oszczędzania wypłacono 7320,50 zł

Zadanie 8

Kapitał 3000 dolarów złożono na lokacie trzyletniej oprocentowanej 2% w stosunku rocznym, z roczną kapitalizacją odsetek. Ile wyniesie kapitał końcowy?

Zadanie 9

Bank oferował lokatę roczną oprocentowaną 6% w stosunku rocznym z kapitalizacją kwartalną. Jakie powinien zaproponować oprocentowanie dla tej lokaty jeżeli odsetki będą dopisywane po roku i jej opłacalność ma się nie zmienić?

Wiedząc, że wartość oszczędności K_n przy systematycznym wpłacaniu kwoty K przez n okresów, przy stałym czynniku procentowym q (stałej stopie procentowej p) we

wszystkich n okresach dana jest wzorem $K_n = \frac{K(q^n - 1)}{q - 1}$, gdzie $q = 1 + \frac{p}{100}$

Rozwiąż poniższe zadania

Zadanie 10

Dziadkowie wpłacają wnukowi od momentu jego narodzin co roku na konto 1200 zł, oprocentowane w stosunku rocznym 3 % z kapitalizacją odsetek co roku. Ile będzie na koncie w momencie pełnoletności wnuka?

Zadanie 11

Jaki kapitał zostanie zgromadzony na poczet przyszłej emerytury, jeżeli przez okres aktywności zawodowej to jest przez 35 lat będziemy wpłacać po 200 zł miesięcznie na konto oprocentowane w wysokości 4% ?

II. Kredyty

Zadanie 1

Utwórz plan amortyzacji kredytu według wzoru:

Lata	Kwota kredytu na początku okresu	Rata kapitałowa	Odsetki	Kwota płatności	Kwota kredytu na koniec okresu
1	40 000	8000	7200	15 200	32 000
2	32 000	8000			

Dla kredytu w wysokości 40 000 zł na okres 5 lat do spłaty w ratach rocznych. Oprocentowanie kredytu wynosi 18%

Zadanie 2

Utwórz plan amortyzacji kredytu w wysokości 200 000 zł na okres 20 lat oprocentowanego 8% w stosunku rocznym do spłaty w ratach rocznych

Zadanie 3

Kredyt w wysokości 2 400 zł należy spłacić w ciągu roku w miesięcznych ratach. Mamy do wyboru następujące możliwości spłaty tego kredytu

Do każdej raty dolicza się należne odsetki oprocentowane w wysokości 24 % w stosunku rocznym i kapitalizowane co miesiąc

Do każdej raty dolicza się 13 % jej wysokości

Do każdej raty dolicza się 1,083 % uzyskanego kredytu

Która z tych trzech opcji jest najkorzystniejsza dla klienta ?

Zadanie 4

Zaciągamy kredyt w wysokości 10 000 zł na okres półtora roku. Oprocentowanie tego kredytu wynosi 20 % w skali roku, natomiast jego spłata odbywa się wraz z odsetkami w równych ratach zaraz po tym miesiącu, w którym nastąpiła wypłata kredytu. Odsetki są naliczane od niespłaconej części kredytu. Ile wynosi rata takiego kredytu ?

Zadanie 5

Ustal wysokość stałej raty dla kredytu w wysokości 80 000 zł wziętego na 8% w skali rocznej na okres 5 lat. Jaka kwotę oddasz do banku po 5 latach ?

Zadanie 6

Przedsiębiorca zaciągnął kredyt w wysokości 200 000 zł, oprocentowany 12 % w skali roku. Kredyt ten należy spłacić w ciągu 4 lat w równych ratach kapitałowych płatnych na koniec każdego roku. Dokonaj amortyzacji tego kredytu.

Zadanie 7

Zaciągamy kredyt w wysokości 30 000 zł na dwa lata przy rocznej stopie procentowej 15% i spłacamy go co miesiąc mając do wyboru stałą ratę kapitałową lub stałą comiesięczną kwotę spłaty kredytu. Sporządź plan amortyzacji dla obydwu kredytów. Który kredyt jest tańszy ?

III. Akcje, Obligacje i inne inwestycje

Zadanie 1

Inwestor poprzez biuro zakupił 400 akcji w cenie 118 zł za jedna akcję . Po pewnym czasie sprzedał wszystkie akcje po 126 zł. Uwzględnij prowizję na podstawie przedstawionej tabeli i oblicz ile zarobił na tej transakcji ?

Wysokość prowizji pobieranej przez pewne biuro maklerski przedstawiają tabele

TABELA 1

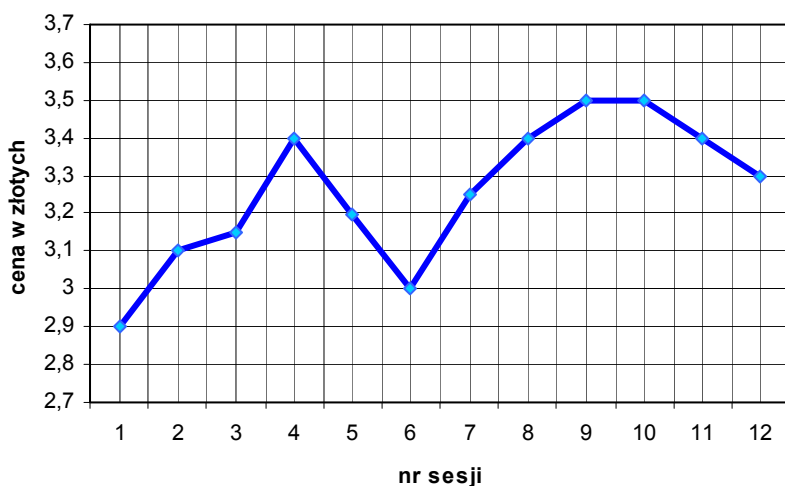
Wartość obrotu		Prowizja liniowa
Od	Do	
0,01 zł	20 000,00 zł	wg TABELI 2
20 000,01 zł	35 000,00 zł	0,90%
35 000,01 zł	50 000,00 zł	0,80%
50 000,01 zł	100 000,00 zł	0,65%
100 000,01 zł	250 000,00 zł	0,60%
250 000,01 zł	500 000,00 zł	0,55%
500 000,01 zł	750 000,00 zł	0,50%
750 000,01 zł	1 000 000,00 zł	0,45%
Powyżej 1 000 000,00 zł		0,43% lub negocjowana

Tabela 2

Wartość transakcji		Prowizja
Od	Do	
0,01 zł	300 zł	8,00 zł
300,01 zł	2 500,00 zł	1,5% plus 3,50 zł
2 500,01 zł	5 000,00 zł	1,2% plus 11,00 zł
5 000,01 zł	10 000,00 zł	1,0% plus 21,00 zł
10 000,01 zł	25 000,00 zł	0,7% plus 51,00 zł
25 000,01 zł	50 000,00 zł	0,6% plus 76,00 zł
	Powyżej 50 000,00 zł	0,5% plus 126,00 zł

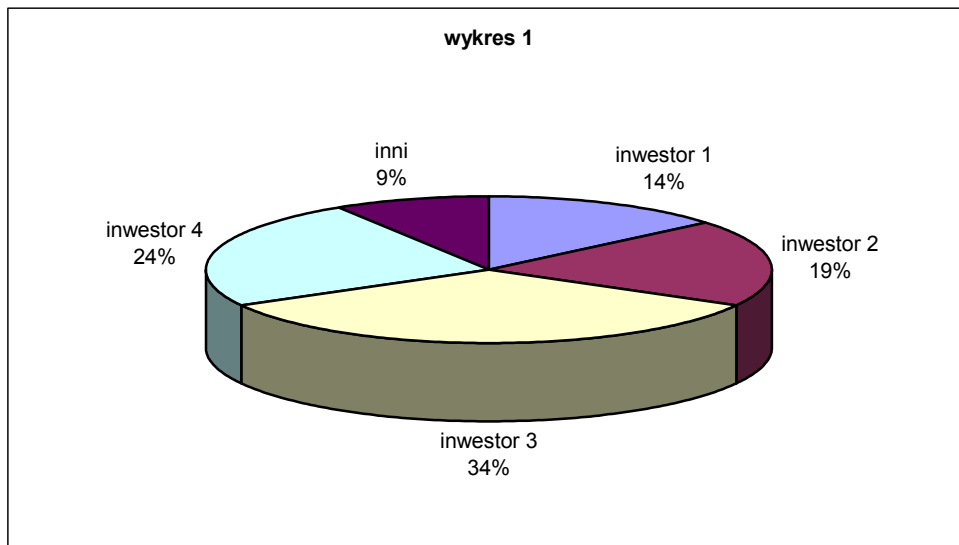
Zadanie 2

Inwestor zakupił 7500 sztuk akcji na sesji giełdowej numer jeden. 4000 akcji sprzedał na sesji numer 5 oraz pozostałe akcje na sesji numer 8. Ile zarobił na tej transakcji, jeżeli zapłacił prowizję od każdej transakcji wg tabeli w poprzednim zadaniu?

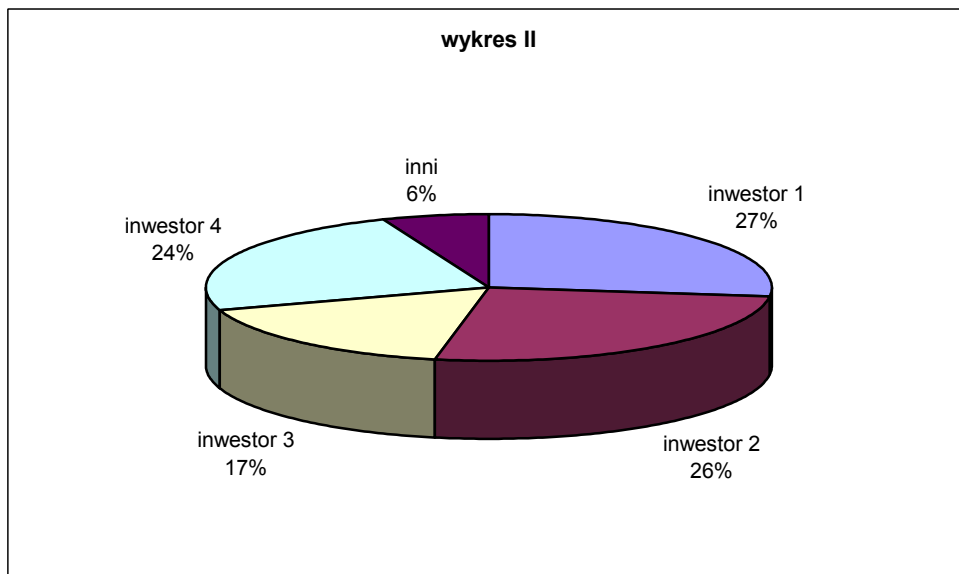

Zadanie 3

Wykresy przedstawiają procent akcji będących w posiadaniu poszczególnych inwestorów
Akcji tych jest 9 milionów i każda z nich warta jest 13,50 zł

Po pewnym czasie udział poszczególnych inwestorów w posiadaniu tych akcji zmienił się,
oraz zmieniła się cena akcji i wynosi 21 zł

Oblicz o ile wzrosła wartość akcji posiadanych przez inwestora trzeciego ?

Zadanie 4

Inwestor kupił na giełdzie akcje spółek

A: za 20 000zł

B: za 14 000 zł

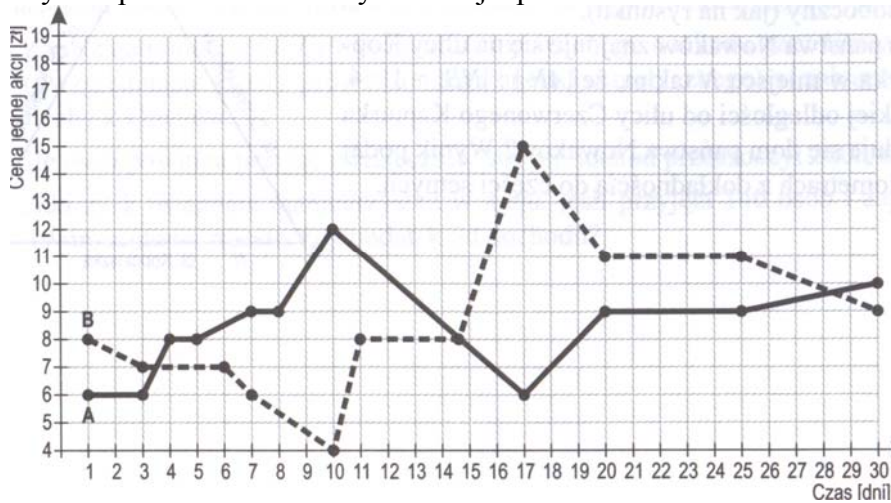
C; za 4 000 zł

D za 8 000 zł

Po roku spółki A, B i C zyskały odpowiednio na wartości 40%, 20%, 4%, natomiast spółka D straciła 12%. Ile inwestor zyskał po roku na tej inwestycji (pomiń prowizję)

Zadanie 5

Wykres przedstawia zmiany cen akcji spółki A i B

Pierwszego dnia miesiąca zakupiono akcje spółki A za 1680 zł następnie w najkorzystniejszym momencie zamieniono je wszystkie na akcje spółki B. Po pewnym czasie w najkorzystniejszym momencie zamieniono na akcje spółki A. W ostatnim dniu miesiąca akcje sprzedano Ile wynosił zysk na tych operacjach (pomijamy koszty prowizji)

Zadanie 6

W maju obligacje roczne miały cenę emisyjną 90 zł. Cena nominalna tych obligacji wynosi 100 zł Oprocentowanie obligacji będzie równe rocznej inflacji. Zakładając, że inflacja wyniesie 4% oblicz o ile procent w ciągu roku zwiększyła się wartość kapitału włożonego na zakup obligacji

Zadanie 7

Kupiono działkę za 14 000 zł, a po trzech latach sprzedano ją za 16 500 zł Czy ta inwestycja była konkurencyjna do złożenia lokaty w banku na 8 % w stosunku rocznym ?

Zadanie 8

Inwestor za swoje oszczędności w wysokości 50 000 zł mógł kupić działkę o powierzchni 1 000 m kwadratowych, ale postanowił ten zakup przesunąć o rok i przez ten czas ulokować pieniądze w banku na lokacie rocznej oprocentowanej w wysokości 8% rocznie z kapitalizacją po roku. W tym samym czasie cena działki budowlanej wzrosła o 12 %. Ile musi dołożyć do zakupu działki, jeżeli nie chce z niej zrezygnować?

Opracowanie
Ewa Terlecka